

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	Teologie
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclu de studii	2024-2028
1.6 Programul de studii/Calificarea	Școala Doctorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Învățătura de credință a Bisericii Răsăritene despre om și mântuirea lui în Hristos. Elemente de metodologia cercetării specifice <i>The teaching of faith of the Eastern Church about man and his salvation in Christ.</i> <i>Elements of specific research methodology</i>						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr. Vasile Cristescu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof.univ.dr. Vasile Cristescu						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul		2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OP

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3. seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs		3.4. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, bibliografie și notițe					
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					
Tutoriat					
Examinări					
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	222				
3.8 Total ore pe semestru	250				
3.9 Numărul de credite	10				

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Obligatoriu-parcursarea ciclului de licență și master în domeniu
4.2 De competențe	Cunoașterea aprofundată a personalităților din domeniul dogmatic al învățurii de credință a Bisericii Răsăritene și a viziunii lor asupra specificului acesteia.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezență obligatorie prevăzută de procentajul Regulamentului de activitate didactică.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Prezență obligatorie prevăzută de procentajul Regulamentului de activitate didactică.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Cunoașterea aprofundată a specificului dogmatic al învățurii de credință a Bisericii Răsăritene. Pătrunderea analitică în teologia acesteia</p> <p>C2. Cunoașterea aspectelor dogmatice prezentate de-a lungul timpului de către personalități din domeniul dogmatic al învățurii de credință a Bisericii Răsăritene.</p> <p>C3. Dezvoltarea capacității de analiză obiectivă a aspectelor dogmatice aflate în învățătura de credință a Bisericii Răsăritene.</p> <p>C4. Aptitudinea pe baza competențelor dobândite de folosire a metodelor și principiilor fundamentale în analiza și evaluarea unor aspecte dogmatice ale învățurii de credință a Bisericii Răsăritene.</p>
--------------------------------	---

Competențe transversale	CT1. Capacitatea de efectuare a cercetării științifice cu ajutorul cunoștințelor dobândite având în vedere aspectul interdisciplinar.
	CT2. Capacitatea de descoperire a unor aspecte neabordate încă, prezentarea și argumentarea lor ca fiind relevante și necesare în cercetare.
	CT3. Capacitatea de a dovedi un spirit deschis și comunicativ în actul cercetării aprofundate a aspectelor dogmatice aflate în învățării de credință a Bisericii Răsăritene.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Utilizarea cunoștințelor și abilităților științifice acumulate pe parcursul studiilor de doctorat până la atingerea unui înalt nivel al eficientizării lor.
7.2 Obiectivele specifice	Asumarea responsabilității privind obiectivitatea și onestitatea personală precum și aplicarea principilui <i>sine ira et studio</i> în cercetare.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Cercetare academică cu privire la temă. Principii generale.	Expunere conversație (curs interactiv)	2 ore
2.	Aspecte specifice în cercetarea domeniului dogmatic al învățării de credință a Bisericii Răsăritene despre om și mântuirea lui în Hristos.	Expunere conversație (curs interactiv)	1 oră
3.	Aspecte noi în abordarea dogmatică a învățării de credință a Bisericii Răsăritene cu privire la om și mântuirea lui în Hristos. Contribuția românească deosebită în acest aspect. Folosirea eficientă a rezultatelor cercetării.	Expunere conversație (curs interactiv)	3 ore
4.	Direcții de cercetare în abordarea dogmatică a învățării de credință a Bisericii Răsăritene cu privire la om și mântuirea lui în Hristos.	Expunere conversație (curs interactiv)	3 ore
5.	Aspecte actuale privitoare la abordarea dogmatică a învățării de credință a Bisericii Răsăritene privitoare la om și mântuirea lui în Hristos. Analiza obiectivă a acestui aspect.	Expunere conversație (curs interactiv)	3 ore
6.	Elemente de metodologia cercetării specifice	Expunere conversație (curs interactiv)	2 ore

Bibliografie:

1. Bel, Valer, *Dumitru Stăniloae als Leitfigur orthodoxer Theologie im 20. Jahrhundert*, hrsg. Von P. Neuner und G. Wenz, Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt, 2002, p. 145-156.
2. Idem, *Teologia ca mărturisire și știință a mântuirii în Hristos*, în vol. „Teologia Dogmatică Ortodoxă la începutul celui de al III-lea mileniu”, Editori Ioan Tulcan și Cristinel Joja, Arad, 2006, 79-94.
3. Beauregard, Marie Costa de, Dumitru Stăniloae. Mica dogmatică vorbită. Dialoguri la Cernica, Editura Deisis, Sibiu, 1995.
4. Bria, Ioan, *Teologia ortodoxă română contemporană*, în „Glasul Bisericii”, nr.1-2, (1971), p. 49-72.
5. Idem, *Iisus Hristos _Dumnezeu Mântuitorul. Hristologia*, „Studii Teologice”, nr. 2 (1991), p. 3-52.
6. Idem, *Înnoire*, în: „Biserica Ortodoxă Română”, nr. 1-3 (1992), p. 54-56.

7. Buchiu, Ștefan, *Relația dintre Iisus Hristos și Duhul Sfânt în teologia ortodoxă contemporană*, în vol. „Omagiu Părintelui Prof. Univ. Dr. Ioan Ică”, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2007, p. 456-464.
8. Idem, *Hristocentrismul Crezului ortodox și semnificația sa pentru teologia dogmatică de astăzi*, în „Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă a Universității din București”, 2010, p. 11-22.
9. Idem, *Antropologia filosofică și antropologia creștină*, în: „Biserica Ortodoxă Română”, nr. 7-12 (1998), p. 303-309.
10. Idem, *Părintele profesor Dumitru Stăniloae, teologul comuniunii*, în „Glasul Bisericii”, nr.1-2, (1995), p. 66-74.
11. Idem, *Contribuții apologetice în opera Părintelui Stăniloae*, în „Biserica Ortodoxă Română”, 1997, nr. 1-6, p. 242-250.
12. Idem, *Receptarea operei Părintelui Stăniloae în teologia academică românească*, în „Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian”, 2013, pp. 223-244.
13. Idem, *Părintele Dumitru Stăniloae-teolog al iubirii dumnezeiești*, în vol. „Implicațiile pastorale și misionare ale teologiei mistice a Părintelui Dumitru Stăniloae”, Editura Cuvântul Vieții, București, 2013, p. 9-44.
14. Idem, *Sfânt și sfințenie în Ortodoxie, în viziunea Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae*, în vol. „Părintele Profesor Dumitru Stăniloae sau consonanța dintre dogmă, spiritualitate și Liturghie”, Editura Cetatea de Scaun, Editura Mitropolia Olteniei, Craiova, 2015, p.45-55.
15. Idem, *Contribuția teologică a pr. prof. Dumitru Popescu la Ortodoxia românească*, în „Biserica Ortodoxă Română”, nr. 7-12 (1999), p. 254-273.
16. Citirigă, Vasile, *Hristos-centrul vieții*, în „Sfântul Apostol Andrei”, nr. 7 (2000); p. 43-53.
17. Cristescu, Vasile, *Antropologia și fundamentarea ei hristologică la Wolfhart Pannenberg și Dumitru Stăniloae*, Editura Trinitas, Iași, 2006.
18. Idem, *Iisus Hristos în credința și mărturisirea Bisericii*, Editura Tehnopress, Iași, 2004.
19. Idem, *Persoană și comuniune în creștinism și filosofie*, Editura Tehnopress, Iași, 2008.
20. Idem, *Die Erneuerung des Menschen durch das Kreuz und die Auferstehung Jesu Christi*, im Band, *Gottes Geist und menschlicher Geist*, Heidelberg–Germania, 30.08-2.09.2012, hrsg. von Gregor Eitzelmüller/Heike Springhart, Evangelische Verlagsanstalt, Leipzig, 2013, pp. 202-209.
21. Cristescu, Conf. Dr., Vasile, *Responsabilitatea actuală a Teologiei Dogmatice privind lucrarea ei în viața Bisericii. Modelul teologic de responsabilitate: Părintele Profesor Dumitru Stăniloae*, în vol. *Teologia academică și responsabilitatea ei în viața Bisericii*, volum al Simpozionului internațional „Dumitru Stăniloae”, ediția a III-a, Editura Doxologia, Iași, 2014, p. 63-79.
22. Idem, *Ομόσιος τῷ Πατρὶ: the expresion of true faith by first Ecumenical Council of Nicaea*, în: *European Journal of Science and Theology*, March 2012, vol. 8, nr. 1, pp. 105-121.
23. Idem, *Ομόσιος τῷ Πατρὶ: the expresion of Nicaea victory on middle Platonism*, în: *European Journal of Science and Theology*, March 2012, vol. 8, nr. 4, pp. 119-128.
24. *The Indissoluble Union between the Presence and the Work of Christ and of the Holy Spirit in the Oikonomia of Salvation*, în: „Analele științifice ale Universității «Al.I. Cuza» Iași (serie nouă)”, *Teologie Ortodoxă*, tom. XIX, nr. 2, 2014, p. 41-54.
25. Cristescu, Prof. Dr., Vasile, *Dogmas as forms of rejection of sectarian thinking in theology*, în: „Analele

științifice ale Universității «Al.I. Cuza» Iași (serie nouă)”, Teologie Ortodoxă, tom. XXIV, nr. 1, 2019, pp. 61-76.

26. Cristescu, Prof. Dr., Vasile, *Studii de hristologie ortodoxă*, vol. 1, tipărit cu binecuvântarea Înalt Prea Sfințitului Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Editura Doxologia, Iași, 2023.

27. Cristescu, Prof. Dr., Vasile, *Studii de hristologie ortodoxă*, vol. 2, tipărit cu binecuvântarea Înalt Prea Sfințitului Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Editura Doxologia, Iași, 2024.

28. Cristescu, Prof. Dr., Vasile, *Studii de hristologie ortodoxă*, vol. 3, tipărit cu binecuvântarea Înalt Prea Sfințitului Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Editura Doxologia, Iași, 2025.

29. Ică, Ioan I jr, *Părintele Dumitru Stăniloae- „clasic” al teologiei secolului XX și misiunea teologiei în Biserică și societate*, în: „Studia Universitatis” Babeș -Bolyai, Theologia Orthodoxa, special Issue, XLII, (2002), p.21-30.

30. Idem, „Îndumnezeirea” omului, *P. Nellas și conflictul antropologilor, Studiu introductiv la Panayotis Nellas*, „Omul-animal îndumnezeit. Perspective pentru o antropologie ortodoxă”, trad. Diac Ioan I Ică jr, Editura Deisis, Sibiu, 1999, p. 5-53.

31. Idem, *Înnoirea în teologia ortodoxă contemporană: sens, probleme, dimensiuni*, în: Karl Christian Felmy, *Dogmatica experienței eclesiale. Înnoirea teologiei ortodoxe contemporane*, Editura Deisis, Sibiu, 1999, p. 5-31.

32. Ioja, Lect. Dr., Cristinel, *Dogmatică și dogmatişti. Prolegomena privind aprofundarea Teologiei Dogmatice Ortodoxe în România în a doua jumătate a secolului XX-lea și începutul secolului al XXI-lea*, Editura Marineasa, Timișoara, 2008.

33. Idem, *O istorie a Dogmaticii în Teologia Ortodoxă Română*, Editura Prouniversitaria, București, 2013.

34. Idem, *Dogmatişti ortodocși români din a doua jumătate a secolului al XX-lea și începutul secolului al XXI-lea*, în vol. Colocviului Național de Teologie Dogmatică, Editura Gutenberg, Arad, 2006, pp. 374-435.

35. Idem, *Receptarea teologiei Crezului niceo-constantinopolitan în tratatele românești de Dogmatică ortodoxă – a doua jumătate a secolului al XX-lea și începutul secolului al XXI-lea*, în „Anuarul” Facultății de Teologie Ortodoxă București, 2010, pp. 221-242.

36. Idem, *Accente teologice reflectate în Tratatul de Dogmatică Ortodoxă din România în a doua jumătate a secolului al XX-lea și începutul secolului al XXI-lea*, în vol. „Metode de cercetare în Teologia Dogmatică”, Al II-lea Colocviu Național de Teologie Dogmatică, București, 22-23 mai 2008, editori Pr. Prof. Dr. Ștefan Buchiu, Diac. Drd. Cristian Tufan, Editura Sigma, București, 2009, p. 427-453.

37. Ioniță, Viorel, *Teologia Ortodoxă în secolul al XX-lea și la începutul secolului al XXI-lea*, Editura Basilica a Patriarhiei Române, București, 2011.

38. Mihălcescu, Ioan, *Dogmatica iubirii*, Editura România creștină, București, 1998.

39. Papadopoulos, Stelyanos, *Părintele Dumitru Stăniloae-cel mai mare teolog ortodox al întregii creștinătăți în veacul al XX-lea*, în „Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă, Universitatea din București”, 4 (2004), p. 81-85.

40. Păcurariu, Pr. Prof. Dr., Mircea *Dicționarul teologilor români*, Sibiu, 2014.

41. Popescu, Pr. Prof., Dumitru, *Ortodoxie și contemporaneitate*, Editura Diogene, București, 1996.

42. Idem, *Centralitatea lui Hristos în gândirea Părintelui Stăniloae*, în: „Ortodoxia”, nr. 3-4 (2003), p. 33-44.

43. Idem, *Centralitatea lui Hristos în teologia ortodoxă contemporană*, „Ortodoxia”, nr. 3-4 (2002), p. 11-20.

44. Idem, *Impactul operei Părintelui Stăniloae asupra teologiei și culturii contemporane*, în: „Ortodoxia”, nr. 1-2 (2001), p. 26-37.

45. Idem, *Opera Părintelui Dumitru Stăniloae. O remarcabilă contribuție hristologică*, în vol. „Persoană și comuniune. Prinos de cinstire Părintelui Profesor Academician Dumitru Stăniloae (1903-1993), Sibiu, 1993, p. 131-136.
46. Idem, *Biserica și lumea contemporană*, în „Glasul Bisericii”, nr. 1-5 (1995), p. 5-11.
47. Sandu, Ștefan, *Prolegomena la Dogmatica creștină*, în „Ortodoxia”, nr. 1-2 (2001), p. 38-67.
48. Idem, *Metoda Teologiei Dogmatice*, în „Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxa Patriarhul Justinian”, 2007, p. 315-338.
49. Stăniloae, Pr. Prof. Dr., Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 1, 2, 3, ediția a treia, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2003.
50. Idem, *Sfânta Treime sau la început a fost iubirea*, București, 1993.
51. Idem, *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, Editura Omniscop, Craiova, 1993.
52. Idem, *Sfântul Duh și sobornicitatea Bisericii*, în: „Ortodoxia”, nr. 1, (1967), p. 32-48.
53. Idem, *Câteva caracteristici ale Ortodoxiei*, în: „Mitropolia Olteniei”, nr. 7-8 (1970), p. 730-742.
54. Idem, *Noțiunea dogmei*, în: „Studii Teologice”, nr. 9-10, (1964), p. 5333-571.
55. Idem, *Chipul lui Hristos în Biserica Răsăriteană: Iisus Hristos, darul și cuvântul suprem al lui Dumnezeu*, în: „Ortodoxia”, nr. 1, (1973), p. 5-17.
56. Idem, *Iisus Hristos lumina lumii și îndumnezeitorul omului*, Editura Anastasia, 1993.
57. Idem, *Chipul nemuritor al lui Dumnezeu*, Editura Mitropoliei Olteniei, 1987.
58. Idem, *Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu cel întrupat și înviat ca om: reunificatorul creației în El pentru veci*, în „Mitropolia Olteniei”, nr. 4 (1987), p. 7-23.
59. Idem, *Sinodul II Ecumenic și Simbolul Niceo-Constantinopolitan*, „Ortodoxia”, nr. 3 (1981), p. 362-385.
60. Idem, *Desăvârșirea noastră în Hristos (I-III)*, (I) în „Mitropolia Olteniei”, nr. 1-2 (1980), p. 76-111; (II) nr. 3-6, p. 402-426; (III) nr. 1-3 (1981), p. 95-104.
61. Idem, *Definiția dogmatică de la Calcedon*, în „Ortodoxia”, nr. 2-3 (1951), p. 295-440.
62. Idem, *Hristologie și iconologie în disputa din sec. VIII-IX*, în „Studii Teologice”, nr. 1-4 (1979), p. 12-53.
63. Idem, *Concepția ortodoxă despre tradiție și despre dezvoltarea doctrinei*, în: „Ortodoxia”, nr. 1 (1975), p. 5-14.
64. Idem, *Primirea tradiției în timpul de azi, din punct de vedere ortodox*, în „Studii Teologice”, nr. 1-2 (1975), p. 5-12 și în „Scara”, nr. 3 (1998), p. 226-230.
65. Idem, *Teologia deschiderii Bisericii față de lume*, în „Sobornost”, summer, 1969, p. 662-672.
66. Idem, *Sfântul Duh în Revelație și Biserică*, în: „Ortodoxia”, nr. 2 (1974), p. 216-249.
67. Idem, *Criteriile prezenței Duhului Sfânt*, „Studii Teologice”, nr. 3-4 (1967), p. 103-127.
68. Idem, *Rugăciunea lui Iisus și experiența Duhului Sfânt*, Editura Deisis, Sibiu, 1995.
69. Idem, *Trăirea lui Dumnezeu în Ortodoxie*, Editura Dacia, Cluj Napoca, 1993.
70. Idem, *Chipul evanghelic al lui Iisus Hristos*, Editura centrului mitropolitan Sibiu, 1991.
71. Idem, *Spiritualitatea ortodoxă*, vol. 3, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1981.
72. Idem, *Spiritualitate și comuniune în liturghia ortodoxă*, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1986.
73. Cristescu, Prof. Dr., Vasile, *Elemente de metodologia cercetării specifice*, Curs, 2025.

8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Teme și coordonate în cercetarea academică privind domeniul dogmatic al învățaturii de credință a Bisericii Răsăritene.	expunere problematizare conversație	2
2. Teme și coordonate ale cercetării în domeniul dogmatic al învățaturii de credință a Bisericii Răsăritene.după înnoirea în abordarea dogmatică.	expunere problematizare conversație	6
3. Teme și coordonate privind abordarea academică a domeniului dogmatic al învățaturii de credință a Bisericii Răsăritene.	expunere problematizare conversație	6
Bibliografie: a se vedea bibliografia la curs.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Feed-back privind calitățile, competențele și abilitățile dobândite de către absolvenți.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Colocviu	Evaluarea pe parcurs+lucrarea scrisă	60%
10.5 Seminar /laborator	Prezență, implicare, susținerea unei lucrări științifice	Adunarea punctajului obținut, la nota finală	40%
10.6 Standard minim de performanță Însușirea aprofundată a conținutului parcurs în vederea obținerii numărului de credite. Concretizarea acestui conținut printr-o teză de doctorat care să aducă contribuții reale în cercetarea academică privind domeniul dogmatic al învățaturii de credință a Bisericii Răsăritene.			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

30.09.2024

Prof.univ.dr. Vasile Cristescu

Prof.univ.dr. Vasile Cristescu

Data avizării în Consiliul Școlii Doctorale

Director Școala Doctorală

Prof.univ.dr.pr. Viorel Sava

